

'Merci Patron' filmarekin obreroak behingoagatik nagusia izorratu du

Pello Zubiria Kamino

@pellozubiria

François Hollanderekin sozialdemokrazia ari denean langileei ehun urteotako eskubide murrizketarik handiena antolatzen, astekari txiki batek ekoiztutako film dokumental xumeak inarrosi du klase borroka Frantziako estatuan. Klase borroka, bai, pobreak aberatsen kontra, ez gutxiago, baina oraingoan txiroak menderatu du aberatsen arteko aberatsena.

François Ruffin kazetaria gerta ote dai-teke Frantziako Pablo Iglesias berria? ARGIA baino handiagoa ez den *Fakir* aldizkarian oinarrituta, *Merci Patron!* filmarekin aspaldiko jipoirik handiena eman dio denen jabe egina den oligarkiari. Noiz eta François Hollande eta Manuel Vallsen eskutik sozialdemokrazia prestatzen ari denean langileen eskubideen ehun urteko atzerakadarik handiena.

Baionako *L'Autre Cinema* salan dago ikusgai martxoaren 21 arte *Merci Patron!*. Ez da segurua gaztelaniaz ikusi ahalko dugun. Euskaraz ziur ezetz. Belgikako mugako Frantzia horretan bertan girotutako *Bienvenue chez les ch'tis* filmak ekarri bazuen *Bienvenidos al norte* eta *Chomin del Regatoz* girotutako sekuelatzat *Ocho apellidos vascos*: Madril eta Bilboko oligarkiek lortuko ote dute euskaldun espainoloi ezkutatzea?

Ikusi. Serge eta Jocelyne Klur senar-emazteak miserian bizi dira. Munduko luxu konpainiarik sendoena den LVMH –Louis Vuitton, Dior...– taldearen Ecce enpresan ari ziren *Kenzo* markako janzkiak josten, harik eta langabeziara bota zituzten arte: ugazabak produkzioa Poloniara deslokalizatu zuen.

Lau urte daramate lanik gabe. Agortu zaie langabezia saria. Hilabetea 400 euroekin pasatu behar. Negua luze egiten da kalefakziorik gabe. Lanik bilatzen duzue? Bai, gasolina ordaintzeko bost edo hamar euro dauzkaten badoaz batera eta bestera ate joka. "Egunean hiru

euroekin bizitzea ez dirudi erraza, nola lortzen duzue?". "Batuetan jan gabe. Eguberri ospatu dugu gazta tarta batekin". Erruki bila ez dabilta Klurtarrak, baina pobre izatea ez dute ezkutatzen.

CGTko militante baten bitartez aurkitu ditu François Ruffinek. Aspalditik ari da Frantziako gizonik aberatsena, Bernard Arnault, LVMHren jabea ikertu eta pertsegitzen. Ironiaz baino sarkasmoz betetako hizkera darabil Ruffinek: aberatsen eta langileen arteko bakea nahi duela, klaseen arteko elkarriketa, ezin duela sinetsi Arnault esaten dutena bezain bihozgabea denik...

Arnaulti buruzko dokumentala grabatzen ari direla, ezustekoa: miserian egoteaz gain etxetik alde egin beharra egokitu zaie Klurtarrei. Segururik gabe daukaten kotxearekin 4x4 handi bat jo dute eta auzitegiak ezarri die 25.000 euroko kalteordaina. Etxea ere galdu?

Ez zaio buruan sartzen Sergeri. Bizi osoko lanaren fruitua den etxe hotz xumea, beren eskuz zaharberritua, eguneroko otordueta zer jana ematen dien baratzea... Etxea galdu baino lehen emango dio su eta ez da izango inoren.

"Ez dago –dio Frederic Lordon ekonomialari ezkertiarrek– Klur familiarena baino historia lokalagorik, baina ezta globalagorik ere. Klurtarrek laburbiltzen baitute ia osorik sistema". Gauza da hortik abiatuta Ruffinek eta *Fakir*reko ekipoak ez dutela jo neoliberalismoak langileak nola tratatzen dituen azaltzera pedagogiaren eta analisisen ildotik, beste

batzuek egin duten gisa. *Merci patron!* nekez klasifikatzen da. Frederic Lordonek dio dela "*un film d'action directe*". *La Vanguardian* Rafael Pochekek deitu dio "*una película gamberra*".

Ekintza zuzenaz zerbait badaki Ruffinek. Arnaulten gezurak salatzeke, artikuluak eta liburuak argitaratzeaz gain, hark langabezia utzitako langile askorekin batera LVMHren akziodun bilakatu eta 2008an lehertu egin zioten akziodunen urteroko batzar lasaia. *Merci Patron!* filma ere salaketatik harago doa: Klur familiaren kinka larriari erantzuteko, xantaia egingo diote Frantziako gizonik dirudunenari. Xantaia, argi eta garbi, besaulkitik zeure begiekin ikusiko duzuna. Baina a zer nolako mende-kua!

Batez ere, ez esan *Fakir*koiei

Bernard Arnaulten fortunaren hasiera lotuta dago Boussac herriaren eta oro har Picardie, Pas de Calais eta Nord departamenduetako milaka familiaren malurrearekin. 1984an erosi zituen horko oihal lantegiak, 13.000-15.000 langile, %20 kaleratu eta gainerakoak salbatzea agindu... ondoren dena deslokalizatzeke.

Konpainia osotik *Dior* zen erostea interesatzen zitzaion bakarra, gainerako industria alferrik zuen eta likidatu egin zuen. Baina 30 urte geroago ia ez da inor oroitzen hartaz, Boussacen bertan pre-kariotasun osora kondenatutako gazteek ez dakite ezer sarraskiaz.

'Merci Patron!' filmetik ateratako fotograman, ezkerrean telefonoz hizketan François Ruf n kazetaria, aurrean dauzkala Jocelyne eta Serge Klur senar-emazte langabetuak. Dokumentalak bildu ditu hirurok, 'Fakir' aldizkariarekin eta oihalgintzatik kanporatutako langile militanteekin elkarlanean, Bernard Arnault oligarkari egindako xantaia eta iseka. Film lotsagabeak erakusten du Louis Vuitton, Moët-Chandon, Kenzo eta beste hainbat luxuzko konpainiaren jabe den Arnaulten aberastasunen jatorri iluna eta obreroekin darabilen jokabide errukigabea.

Urteotan Arnaultek lortu du inork inon ez aipatzea Boussac Saint Freres usinen hondamendia, langabezia, kaleratzeak, suizidioak, miseria... edo aipatzekotan, eufemismoz itxuraldatuta. Kontakizun propioa *-relato* famatua-sorrarazi du, kazetari erosiek idatzitako liburu, elkarrizketa eta erreportajeekin.

Arnaultek lortua zuenean "jatorrizko bekatua" estaltzea. Ruffinek aurkitu du krimenaren oroimena zaindu duen azken lekukoa, Catherine Thierry moja langile sindikalista, urte haietan gorde-tako prentsako orrietan dago Saint Freres nola arpilatu zuten, hura salbatzeko subentzioak gezurretan baliatu, enpleguak mantentzeko promesak ahaztu...

Ez joan *Merci Patron!* 30 urteotako neoliberalismoaren historia ikusita tris-tatzera: oligarketan lotsagabeenari eskarmentua ematea da hemen kontua.

Catherine *lekaide gorria* haserretu egiten da oraindik Arnaultekin. Alta, Ruffin-Davidek Klur senar-emazteekin batera irri egin nahi du Goliaten kontura, barregarri utzi, izorratu... eta 45.000 euro kendu.

Gutuna idatziko diote nagusiari: estu eta larri gaude, astakeria bat egiteko zorian, baina zuk lagundu diezagukezu 45.000rekin eta Sergeri zure konpainia ugarietako batean lanpostua emanaz. Zuretzako keinu txiki bat, guretzako hil ala biziko aldaketa. Bestela, prentsara jo beharko dugu gure miseriak azaltzera, *Le Monde, Mediapart, Fakir...*

Sinesteak lan duen arren, amarruak funtzionatu egingo du. Oligarkak kezkatuta egon behar du Klurtarren etxeraino bidali duenerako negoziatzera bere segurtasun pribatuko buru bat, Frantziako polizia sekretuko komisario izandakoa. Gero esku hartuko du François Hollan-

deren aholkularia eta politiko sozialista ezagun batek. Panikoa jauregian, antza. *Padrone* prest dago obrero baldarrari 45.000 euro dirutan emateko eta Carrefourren enplegua... edozer, prentsara ez jotzekotan. Azkenean, langileon algararen betea izan dadin, bietan galtzaile aterako da sekula ezertan galdu ez duen urrezko Arnault: pagatu eta gainera mundu guztia-aren aurrean irrigarri geratu.

Hona itxaropenezko film bat langile-zenpatze orokorraren garaiotan, menturaz ezkerreko jendeaz gain txiro zanpatu batzuek ere ikusiko dutena. Zalapartaren gakoa non dagoen komisario-ohiak azaldu du, Klurtarrei esan die-nean kontuz ibili behar dutela batik bat *Fakir*reko jendearekin. Aldizkari txiki horrekin? Zergatik? *"C'est les minorités agissantes qui font tout"*. Gutxiengo ekin-tzaileak dira arriskutsuenak. ■

zuri begira

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

